

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

§. I. Cavilli Jesuitarum, laus Parochorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

In quintam Epistolam.

N O T A I.

S I V E

Dissertatio Theologica de Probabilitate.

S E C T I O I.

Controversiæ status exponitur.

§. I.

Cavilli Jesuitarum, laus Parochorum.

Cavilli Janseniani toti orbi Christiano innotuerunt: Annatus aureo suo libello, illos palam fecit. Cur ergo Cavillos Jesuitis attribuis? * an fortè calami error est? vel amanuensis? vel typographi? Cavillationes Jesuitarum scripsisti. *Jansenistarum* scribere voluisti; debuisti saltem. Sint ergo tibi Cavillationes tuæ: & ne id deinceps Jesuitis affingas, quod Jansenistis jure competit. Quid enim aliud aliquot ab hinc annis Jansenistæ vestri gesserunt? libros edunt, quæ prosâ, quæ versu: operas & præla fatigant: calumnias & rumores spargunt adversus Jesuitas: Sorbonam, Galliam, totam ferè Europam factionibus, tumultibus, conspirationibus suis agitant: nihil ferè iis inaccessum, nihil intentatum, quæ vi, quæ dolo: nullum lapidem non movent, ut res illis pro votis succedat; id est, ut errores suos defendant, & Jesuitis, quos immortalis odio

* Pag. 73. & 74.

odio prosequuntur, populorum odium, Episcoporum invidiam, Primatum suspicionem concilient. Vis unico verbo dicam, & cuncta in brevem summam redigam? perpetuò cavillantur.

Dicis tamen Jesuitas cavillari, dum suam de probabilitate sententiam exponunt, eamque *variis occultant restrictionibus*; in hanc rem, citas imposturam 20. Quid porro ibi legis? Suarez disp. 12. de bonit. & malit. illam opinionem vult esse probabilem, quæ nec Ecclesiæ Catholicæ sensui, nec communi omnium repugnat, & tum ratione, tum auctoritate omni exceptione majore nititur. Quid in his quæso cavillationis, quid occulti, quid ambigui? Et tamen cavillos vocas. Nisi cœcutias, mi homo, & tu ipsemet cavillêris; nullus unquam cœcutiit, nec cavillatus est.

Quænam porrò illa sunt perversissima confectaria à Jesuitis audacissimè defensa? Pro his citas impost. 21. & 23. Ad pœnam libri. quid eo loco legis? ex duabus opinionibus probabilibus minùs probabilem, & minùs tutam amplecti licet: pro quo Duvallius, Gamachæus, S. Antoninus, exscriptis locis fideliter citantur. Supra centum auctores, pro hac sententia, si ita jubeas, adducam. Perge porrò: Confessarius deposita opinione probabili, quam tenet, sequi potest oppositam probabilem sui pœnitentis: pro quo quadraginta sex auctores citantur. Et hæc perversissima confectaria vocas? cur nova nomina rebus imponis? bonum malum, & malum bonum vocas. Dam-natos errores Janseniani nobis obtrudunt; & inconcussa divinæ fidei dogmata intolerantiùs jactas: Morales Theologi propositiones adducunt probabilissimas; tu verò errores, hæreses, perversa confectaria clamas.

Tum

Tum in Parochorum Parisiensium laudes effusus,
* quorum scilicet pietatem, eruditionem & singu-
larem in detegendis erroribus (: adde sis, in affin-
gendis calumniis :) illustranda veritate (: dic obscu-
randa :) & evolvendis hujus quæstionis nodis (: lon-
gè meliùs, involvendis & implicandis :) industriam
mirabiliter exaggeras : pro re bene gesta, de re Chri-
stiana bene meritis triumphum adornas. Quid porro
illud ? *geminam, inquis, actionum humanarum normam,
divinam legem & rectam conscientiam à Casuistis ever-
sam restituerunt, hoc duplici dogmate Catholico :*
Primum est, *opinionem probabilem falsam in jure na-
turali à peccato non liberare :* Alterum, *ex probabilium
opinionum conflictu, tutiorem & probabiliorem partem cli-
gendam.*

Egregiam verò laudem Willelme optimis Pa-
rochis, non sine contumelia tribuis, malim pro-
fectò à te vituperari, quam laudari : malim esse
Jesuita, quem convitiis, quàm Parochus, quem
similibus elogiis cumules : nempe Jesuitarum sa-
nam doctrinam, religiosos mores, & ardentissi-
mum, quo ipsi ducuntur, procurandæ hominum
salutis studium vituperas ; Parochorum verò in-
quam factionem, manifestam ad Jesuitas opprimen-
dos conspirationem, & quod pejus est, crassissi-
mos errores, & placita heterodoxa impensè laudas.
Geminam, inquis, humanarum actionum normam,
legem scilicet divinam, & rectam conscientiam restitue-
runt. Ubi verò lex positiva ? ubi sacri Canones ? ubi
Decretales, & Apostolicæ Constitutiones ? ubi Con-
cilia ? ubi sancta Sedes ? Gemina illa norma à neoteri-
cis sectatoribus ultrò admittitur : quid ergo inter vos
discriminis intercedit ?

At si fortè in prima illa, scilicet in lege divina
* Pag. 74. aliquid

aliquid dubii vel ambigui suboriatur; quid opus factum? Altera regula, inquis, consulenda restat, conscientia recta. Nempe lex illa cordis, ille spiritus interior, utique Calvinianus: eò Moralis vestræ analysis reducitur, ut ex iis, quæ paulò post dicam, perspicuum fiet.

Præterea, pro indubitato fidei dogmate primum illud habes. *Lutherana* quidem & *Janseniana* addere poteris, sed non *Catholica*. Deliras opinor, & somnias Wendrocki: Montaltii Litteræ te ad insaniam redigunt. Opinio probabilis falsa peccato non eximit? error tamen inculpatus scilicet, & ignorantia invincibilis eximit; quod nemo neget, nisi hæreticus, aut Jansenianus, ut jam suprâ breviter inculcatum est: potiori ergo jure opinio probabilis, quantumvis falsa. Tu verò, dum oppositum adstruis, ignorantiam tuam, non invincibilem, sed incredibilem palam facis. Quis enim nescit, multa esse ac ferè innumera, de quibus utrinque probabiliter tantum disputatur, utrum sint naturali jure vetita? Igitur quisquis aliquid istorum fecerit fide quantumvis bona, te judice peccabit; nempe reus delicti cujus periculum subit. Sed vide sis, ne, dum sic alterum injustè judicas, te ipsum justè condemnes. Quid porrò responsi dabis si in controversiis juris naturalis de restitutione facienda dubius quispiam te consulat? Si neges debere restitui, eris auctor retinendi rem alteri fortè debitam: si affirmes, geminam culpam contrahes: quia consulenti onus imponis fortè falsum, quod digito nolles attingere; & alter, quod sibi fortè non competit, injustè recipiet. undique igitur angustia. Alterum etiam pro dogmate fidei venditas; quod tamen vix opinio probabilis est, cum oppositum longè probabilius esse videatur. Utrumque fusè sectionibus sequenti-